XI. MONITORING I EWALUCAJA

1. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PROCEDUR OCENY WŁASNEJ, MONITORINGU I EWALUCAJI ORAZ WPROWADZANIA USPRAWNIEŃ I AKTUALIZACJI LSR

Kluczowym założeniem przeprowadzania oceny własnej, monitoringu i ewaluacji oraz wprowadzania usprawnień we wdrażaniu LSR oraz dokonywania aktualizacji LSR jest niezmienność celów ogólnych LSR. Uznaje się, że proces tworzenia LSR, poprzedzony wieloletnim okresem tworzenia i wdrażania Inicjatywy Leader, doprowadził do trafnej oceny potrzeb regionu oraz prawidłowego dostosowania celów LSR do zidentyfikowanych potrzeb z jednej strony oraz do formalnych, finansowych i organizacyjnych uwarunkowań z drugiej strony. Tym samym przyjmuje się ogólną zasadę, że procedury oceny własnej, wprowadzania usprawnień oraz aktualizacji LSR, służąc realizacji celów LSR, mają skutkować rozwiązywaniem pojawiających się problemów:

- w pierwszym rzędzie – poprzez działania usprawniające pracę bez zmian istniejących ram formalnych i proceduralnych
- w drugim rzędzie – poprzez usprawnienia polegające na zmianach wewnętrznych procedur LGD, nie skutkujących zmianami dotyczącymi wnioskodawców
- w trzecim rzędzie – poprzez usprawnienia polegające na zmianach dotyczących bezpośrednio przygotowania, składania i sposobów oceny wniosków
- w ostateczności (jeżeli w ocenie LGD inne usprawnienia nie będą w stanie zapewnić racjonalnego i terminowego wykorzystania funduszy na realizację celów LSR) – poprzez przesunięcia funduszy pomiędzy przedsięwzięciami i/lub korekty opisów przedsięwzięć.

2. OCENA WŁASNA, MONITORING I EWALUACJA

LGD będzie regularnie dokonywało oceny własnych działań związanych z wdrażaniem LSR, przy czym metodyka oceny będzie nakierowana przede wszystkim na identyfikację analizę problemów związanych z wdrażaniem, po to, aby problemy takie skutecznie eliminować poprzez odpowiednie zmiany w organizacji pracy bądź poprzez aktualizację LSR.

Ocena własna będzie obejmowała:

a) ocenę przebiegu konkursu,
b) bieżący monitoring w zakresie realizacji budżetu, celów szczegółowych i przedsięwzięć LSR oraz osiąganych wskaźników realizacji LSR,
c) coroczną ocenę wdrażania LSR,
d) ewaluację.

2.1. Ocena przebiegu konkursu

W terminie 120 dni od daty przekazania właściwemu organowi samorządu województwa list operacji wybranych do dofinansowania, Prezes Zarządu przeprowadza ocenę przebiegu konkursu, obejmującą analizę:

a) zgłoszonych uwag pracowników zaangażowanych w realizację konkursu
b) zgłoszonych uwag/zażaleń wnioskodawców lub potencjalnych wnioskodawców
c) zgłoszonych uwag członków Organu Decyzyjnego
d) uwag/zażaleń właściwego organu samorządu wojewódzkiego
e) zebranych materiałów
f) sporządzenie raportu z oceny przebiegu konkursu, uwzględniającego
   - krótki opis ogólny przebiegu konkursu

- usystematyzowaną listę zidentyfikowanych problemów
- identyfikację przyczyn problemów
- ocenę stopnia zagrożenia realizacji LSR przez poszczególne problemy
- propozycje usprawnień eliminujących lub łagodzących zidentyfikowane problemy.

Uwagi/zażalenia wnioskodawców lub potencjalnych wnioskodawców na bieżąco odnotowują w formie pisemnej pracownicy LGD na podstawie korespondencji oraz roboczych kontaktów osobistych bądź telefonicznych z wnioskodawcami/ potencjalnymi wnioskodawcami i przekazują Prezesowi Zarządu.

Uwagi/zażalenia pracowników, członków Organu Decyzyjnego i przedstawicieli organu samorządu wojewódzkiego zbiera Prezes Zarządu w czasie rozmów indywidualnych i/lub spotkań bądź w innej wybranej przez siebie formie.

Prezes Zarządu przedkłada raport Zarządowi, który w możliwie krótkim terminie przeprowadza dyskusję nad raportem z udziałem ewentualnych innych zaproszonych stron oraz podejmuje stosowne działania w celu usprawnienia działalności LGD lub aktualizacji LSR.

Do obszarów, na które należy w raporcie zwracać szczególną uwagę należą:
- organizacja pracy biura, podział pracy i obciążenie pracą poszczególnych pracowników,
- problemy wnioskodawców i potencjalnych wnioskodawców dotyczące zrozumienia treści LSR, zasad konkursu, wypełnienia wniosku, dostarczenia wymaganych załączników itp.,
- problemy dotyczące praktycznego zastosowania przez Organ Decyzyjny przyjętych zasad oceny i wyboru wniosków, w tym m.in. mierzalności i obiektywności kryteriów oceny oraz ich skuteczności w wyborze rzeczywiście najlepszych projektów,
- wszelkie problemy zgłoszone przez samorząd wojewódzki w związku z otrzymaną listą wniosków oraz wnioskami o przyznanie pomocy, w tym w szczególności uwagi samorządu wojewódzkiego dotyczące ewentualnych nieprawidłowości w procedurze naboru, oceny i wyboru wniosków oraz interpretacji przepisów odnoszących się do wdrażania LSR.

2.2. Bieżący monitoring w zakresie realizacji budżetu, celów szczegółowych i przedsięwzięć LSR oraz osiąganych wskaźników realizacji LSR

Prezes Zarządu nadzoruje prowadzenie bieżącego monitoringu w zakresie:
a) realizacji budżetu LSR,
b) celów szczegółowych i przedsięwzięć LSR,
c) osiąganych wskaźników realizacji LSR.

Prezes systematycznie przedkłada Zarządowi i Radzie Stowarzyszenia podsumowanie/raport monitoringu, przeprowadza dyskusję i konsultacje oraz zgodnie z przyjętą procedurą podejmuje stosowne działania w celu usprawnienia działalności LGD lub aktualizacji LSR.

2.3. Ocena wdrażania LSR

Po upływie każdego roku kalendarzowego wdrażania LSR, Prezes Zarządu sporządza roczny raport z oceny wdrażania LSR, obejmujący:
a) podsumowanie ocen przebiegu poszczególnych konkursów,

b) podsumowanie działań usprawniających podjętych w wyniku ocen przebiegu konkursów, wraz z oceną skuteczności wdrożonych usprawnień,
c) analizę problemów dotyczących wdrażania projektów, którym przyznano pomoc, w tym w szczególności problemów związanych z:
   - rezygnacją z pomocy/ odstąpieniem od zawarcia umowy,
   - brakiem środków własnych/ innych źródeł finansowania projektu,
   - opóźnieniami, zmianami i nieprawidłowościami w realizacji rzeczowej projektów,
   - nieprawidłowościami w dokumentowaniu i rozliczaniu projektów,
d) analizę uwag do LSR zgłoszonych w ciągu roku przez podmioty i osoby nie związane bezpośrednio z wdrażaniem LSR, tj. inne niż pracownicy LGD, członkowie Organu Decyzyjnego i przedstawiciele właściwego organu samorządu wojewódzkiego,
e) analizę zaawansowania rzeczowo-finansowego we wdrażaniu LSR,
f) propozycje usprawnień pracy LGD i/lub aktualizacji LSR, mające na celu eliminację lub złagodzenie zidentyfikowanych problemów, w tym w szczególności problemów dotyczących wdrażania projektów.

Analizę, o której mowa w punkcie c) powyżej, należy sporządzić na podstawie informacji uzyskanych od właściwego organu samorządu wojewódzkiego.

Analiza, o której mowa w punkcie d) powyżej, powinna uwzględniać pisemne uwagi do LSR wniesione w formie korespondencji elektronicznej lub tradycyjnej. Powszechny i systematyczny udział w konsultacjach dotyczących aktualizacji LSR osób nie związanych bezpośrednio z wdrażaniem LSR powinna zapewnić umieszczona na stronie internetowej informacja o możliwości wnoszenia pisemnych uwag do LSR.

Prezes Zarządu przedkłada raport Zarządowi, który w możliwie krótkim terminie przeprowadza dyskusję nad raportem z udziałem ewentualnych innych zaproszonych stron oraz podejmuje stosowne działania w celu usprawnienia działalności LGD lub aktualizacji LSR.

2.4. Ewaluacja

LGD planuje przeprowadzenie samodzielnie lub za pośrednictwem zewnętrznego podmiotu ewaluacji śródokresowej i końcowej.

2.4.1. Ewaluacja śródokresowa – będzie obejmowała ocenę zrealizowanych działań LGD w celu zdiagnozowania poziomu realizacji LSR oraz określenia zagadnień, które będą wymagały usprawnienia i poprawy, a także określenia nowych płaszczyzn działalności LGD. Plan ewaluacji obejmie analizę zrealizowanych w pierwszym okresie działań i operacji pod kątem określenia ich efektów oraz wpływu jakie miała ich realizacja na osiągnięcie założonych celów i wskaźników LSR. Przeprowadzenie ewaluacji może przyczynić się do modyfikacji realizacji Strategii i aktualizacji przyjętych założeń w celu lepszego dostosowania i zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnych.
Wyniki przeprowadzonego raportu ewaluacyjnego zostaną wykorzystane w bieżącej pracy LGD oraz w celu podjęcia działań korygujących lub naprawczych w obszarach, w których zostanie stwierdzona taka konieczność. Raport ewaluacyjny będzie miał charakter sprawozdawczy. W raporcie zostaną zawarte rekomendacje, których realizacja umożliwi wprowadzanie zmian i optymalizację wdrażania LSR oraz usprawnianie funkcjonowania LGD w kolejnych latach jej funkcjonowania.

2.4.2. Ewaluacja końcowa – będzie obejmowała ocenę i podsumowanie wszystkich działań LGD zrealizowanych w ramach wdrażania LSR oraz zdiagnozowanie procesu

realizacji LSR. Plan ewaluacji będzie obejmował analizę zrealizowanych w tym okresie działań i operacji pod kątem określenia ich efektów oraz wpływu jakie miała ich realizacja na osiągnięcie założonych celów i wskaźników LSR. Raport ewaluacyjny będzie miał charakter sprawozdawczy. W raporcie zostaną ujęte również rekomendacje, których zastosowanie przyczyni się do określenia kolejnych kierunków rozwoju dla obszaru LGD oraz podejmowania dalszych wysiłków na rzecz rozwoju regionu.

2.4.3. Zakres badania ewaluacyjnego:

- przedmiotowy - przedmiotem ewaluacji będą działania zrealizowane przez Lokalną Grupę Działania w celu wypełnienia założeń określonych w LSR
- czasowy - raport ewaluacji śródokresowej będzie dotyczył trzech lat wdrażania LSR tj. okresu od rozpoczęcia wdrażania LSR do dnia 30 czerwca 2019 r.; raport ewaluacji końcowej zostanie przygotowany po zakończeniu realizacji i wdrażania LSR i będzie dotyczył całego okresu wdrażania LSR, tj. do roku 2023.
- przestrzenny - zakres przestrzenny raportu będzie obejmował obszar jedenastu gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania Fundacji AKTYWNI RAZEM obejmujący gminy: Brudzeń Duży, Gostynin, Iłów, Łąck, Nowy Duninów, Pacyna, Sanniki, Słubice, Szczawin Kościelny, oraz Miasta i Gminy Gąbin i Miasta Gostynina, gdzie będą realizowane zadania wpisane w LSR.

2.4.4. Kryteria ewaluacji:

W trakcie analizy będą brane pod uwagę następujące kryteria ewaluacji:

- kryterium skuteczności – pozwalające porównać założone do realizacji działania LSR i osiągnięte przez nie efekty. Zrealizowane działania będą analizowane w ujęciu:
  - ilościowym – uwzględniającym realizację przedsięwzięć na podstawie założonych wskaźników realizacji,
  - jakościowym – w którym zostaną wzięte pod uwagę rzeczywiste efekty realizacji przedsięwzięć w aspekcie ich oceny przez Zarząd LGD.
- kryterium trwałości – pozwalające na wyróżnienie pozytywnych efektów ewaluowanego przedsięwzięcia, które najlepiej będą odzwierciedlać i przyczyniać się do osiągnięcia oczekiwanych wyników realizacji LSR.

2.4.5. Materiał badawczy – źródło danych:

Źródła danych dla ilościowej i jakościowej analizy założeń LSR będą stanowić:

- raporty roczne z oceny wdrażania LSR za 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022 rok,
- oceny przebiegu poszczególnych konkursów,
- sprawozdania merytoryczne z działalności za lata 2016 - 2022 rok,
- dane z monitoringu realizacji budżetu LSR, celów szczegółowych i przedsięwzięć LSR, osiąganych wskaźników realizacji LSR
- opinie z realizacji zadań uzyskane od pracowników biura LGD, członków Rady, Członków Zarządu, doradców oraz wnioskodawców i beneficjentów,
- dokumenty i opracowania będące wynikiem zrealizowanych działań,
- ankiety monitorujące realizację celów i przedsięwzięć Lokalnej Strategii Rozwoju złożone przez beneficjentów.

3. USPRAWNIANIE DZIAŁALNOŚCI LGD I AKTUALIZACJA LSR

1) Zalecenia dotyczące usprawniania działalności LGD w zakresie wdrażania LSR formułuje Zarząd po rozpatrzeniu propozycji zawartych w raportach Prezesa Zarządu. Zalecenia Zarządu formułowane są w formie:
   a) uchwał zobowiązujących Prezesa Zarządu do wprowadzenia usprawnień działalności LGD oraz zmian LSR,
   b) wniosków do Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia o wprowadzenie stosownych zmian w LSR, jeżeli zmiany te są zastrzeżone dla Walnego Zebrania Członków.

2) Zmiany LSR dokonane przez Zarząd oraz ich uzasadnienie będą każdorazowo przedstawiane podczas Walnego Zebrania Członków na pierwszym posiedzeniu po wprowadzeniu zmian.